

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter veča po pošti prejemam, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake veča znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pent-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Zakaj nij enake pravice?

V zadnji številki goriške „Soče“ čitamo to-le za primorske, posebno goriške Slovence v narodnem obziru prevažno novico: „Učiteljsko izobraževališče v Gorici bode imelo prihodnje leto poleg italjanskega in slovenskega oddelka tudi hrvaški oddelek. Tako veleva nek ministerski ukaz, kateri je te dni došel vodstvu tukajšnjega učilišča. Govori se tudi, da ta ministerski ukaz pravi, da se imajo vsi predmetje razen telovadbe in muzike pripravnikom v materinem jeziku predavati. To vse se prav lepo da slišati in v radost mora biti vsakemu rodoljubu, da vlada izprovideva, da morajo biti šole, iz katerih učitelji izhajajo, na narodni podlagi. S tem upamo, da dobomo dobrih in domoljubnih učiteljev, da bi se le slovenščina tako ne prezirala na preparandiji. A nadejati se je, da dobi s prihodnjim šolskim letom pripravnica tudi zmožnega učitelja za slovenščino, kateri bode pripravnik vnemal, da se bodo tudi dobro naučili materinega jezika.“

Najprej tudi mi svoje veselje izražamo, da goriški Slovenci zopet nekaj več dobodo. Zlasti ustanovitve hrvaškega oddelka mej Slovenci ako se obistini, nas veseli.

Ne moremo si pa kaj, da ne bi pri tej priliki izrazili svoje veliko začudenje, kako je mogoče, da se pod eno in isto vlado, pod enim in istim učnim ministrom z dvojno mero meri enemu in istemu narodu?

Kakšna konsekvencija je to, če se v Gorici tako postopa a v Mariboru in Celovcu se slovenski učitelji čisto in samo nemško odgojujejo in niti zadostne prilike nimajo svoj materini jezik, v katerem imajo vendar kasneje podučevati, temeljito naučiti

se! Kje je v tem kak princip, če se v enem zavodu naš jezik res pospešuje v razvitju, a v sredini naroda tu v Ljubljani, se vse dela, kar je le mogoče, da se slovenščina odriva iz šol in da bi se učitelji in učenci ponemškutili ali narodno zbastardirali? Ali negovorimo in ne pišemo štajerski, kranjski in koroški Slovenci isti jezik, kakor naši goriški bratje? Tako vladanje!

Ruska himna.

V Dubrovniku, tem staroslovanskem mestu, kjer je stala zibel hrvaške literature, v domovini Gunduličevej, obdedoval je pretečeni četrtak naš cesar v krogu zbranih veljakov, vzdignil čašo in napil „svojemu dragemu bratu in prijatelju“ ruskemu. In telegraf, ki to poroča, pristavlja, da se je na to zaigrala ruska himna, torej ista pesen zaradi katere so še leta 1867. pri nas na Slovenskem dijake lovili in zapirali jih, kot veleizdajnike, ako so jo zapeli. C. kr. policija in c. kr. sodstvo je uho natezovalo, in prisluškovalo, če se Slovenec predrzneš lepo rusko melodijo „bože carja hrani“ tudi samo zažvižgati — in gorje ti je bilo.

In denes! Ista, na Slovenskem in na Češkem komaj pred 8. leti tako preganjana, „politično nevarna, veleizdajna“ in bog zna, kakšna še — ruska pesen, se pred Nj. Vel. našim cesarjem in vladarjem in sicer na njegov poziv igra!

In koliko se je od leta 1867. izpremenilo? Prav malo še. Tačas je „svobodomi-selno“ vladal in tiho milijone si pripravljaj dr. Giskra, sedaj vlada Lasser z Auerspergovovo firmo. Tačas je pri ljubljanskem sodišči tedanji svetovalec g. Grčar grobo in odurno inkviriral slovenske gimnazijaste, ki

so pri vincu Rusiji slavo klicali in „bože carja hrani“ peli — in sedaj je isti Grčar predsednik tega sodišča in ima podagra.

Skoro nič sistematičnega se nij izpremenilo in vendar te dan denes valjda ne bo Grčar pestil, ako zapoješ še ti, kar se pred tvojim vladarjem gode. Tako upamo tedaj, da se bode v razmerici do Rusije in do Slovanstva v bodočih letih mnogokaj izpremenilo, da bode dovoljeno in dvorjanstva zmožno, kar je pri nas denes proganjano!

Kranjski deželni zbor.

(VI. seja.) Deželni inženier Vičel prosi, da se mu ušteje čas, ko je bil pri deželi za stavbenega inspicienta v petletnico.

Veteransko društvo v Domžalah prosi za podporo.

Cestni odbor okolice ljubljanske prosi za podporo 2200 gold., da se cesta proti Kočevju popravi. Vse tri prošnje se izročé finančnemu odseku.

Poslanec Grasselli izroči prošnjo občine Trnovo v zadevi Obrezovega predloga, katere se izroči šolskemu odseku.

Dr. Bleiweis izroči prošnjo Primoža Čepona v Horjulu, naj bi se c. kr. okrajnemu glavarstvu od deželne vlade naročilo, da pošilja vse dopise in oglase v slovenskem jeziku in prošnjo Janeza Stanonika, naj se notarju na Vrhniki g. Muleju naroči, da izdeluje vsa pisma za slovenske stranke v slovenskem jeziku; oboje se izročí peticijskemu odseku.

Baron Abfaltrern in drugovi stavljajo predlog, naj se bira duhovnikom in cerkvam odpravi in drugače uredi. Predlog bode baron Abfaltrern v prihodnji seji utemeljil.

Listek.

William Ratcliff.

(Tragedija v enem dejanji, spisal Heinrich Heine, prevel B. T.)

(Konec.)

Ratcliff.

Čegavo je to strašno slovo? Sove,
Ki v oknu so oklepa? Je li veter,
Ki v dimnici buči? Al blede vešče,
Ki v kotu tam čepé? Da njeno je,
Kamnit je njen obraz, iz njenih prsij
Svrči nje ostro petje. — Ljubico
Naj vsmitim, poje,

(v največji žalosti)

O saj moram jo.

Mara.

Tvoj dih gori, okó vrtiš strašansko,
S taboj že jaz norim. O pusti me!

Ratcliff.

Ne brani se ljubimče. Tak prijazna
Je smrt. V deželo lepo pojdeš z mano,
Ki v smrt sva gledala. Poj z mano ljubče!

Mara.

(iztrga se od njega)

Pobegni, beži, če te najde Douglas —

Ratcliff

(ves razkačen)

Ime prokleta. Smrti geslo. Bog,
Noben ne bo te imel. Ti si moja
(hoče jo prebosti.)

Mara

(beže v zagrjeni kabinet)

William! Ti bi moril me —

Ratcliff.

(skoči za-njo v kabinet.)

Saj si moja —

Da, Mara moja.

(čuje se Marin glas.)

William! pomoč! William!

Meta

(poje)

„Odsekal sem ljubici glavo preč —
Tak lepi ljubici — o!“

(Obe megleni podobi se prikažeti vsaka od nasprotne si strani, postavite se pred vhodom kabineta, stezati roki ena za drugo in izgineti, ko izide Ratcliff iz kabineta.)

Ratcliff

(krvavim mečem v roci prileti iz kabineta.)

Stoj! stoj! ne vbeži mi, moj sebevid!
Strašilo biedno nočno, ti si storil.
Na tvoji roki ruda kri lepi,
Poj, z mano bij se, ti si Maro vmoril. —

Šestnajsti prizor.

(Mac Gregor prihlasta z golim mečem. Prejšnji.)

Mac Gregor.

Klic: na pomoč! —

(zagleda Ratcliffa)

Tu najdem te, prokleti
Morilec vražni, tat pokoja moga.

Poročevalec Murnik poroča v imenu gospodarskega odseka o načrtu postave, kako je na métersko mero in utéž (vago) predevati tiste nastavke, mére in utéže, ki so v deželnih zdaj veljavnih postavah. Postava se glasi:

§. 1. Vlada se pooblašča, kadar izvršuje red mere in utéži (vage) od 23. julija 1871. l. (v drž. zak. št. 10, kos VI. v 1872. l.), da ukazoma na métersko mero in utéž preobrne tiste dosihdob zakonite nastavke, mére in utéži, ki se nahajajo v zdanjih deželnih postavah, ter da pri tej stvari naredi take okrožitve, kakor jih zahtevajo svojstva dotičnih zakonitih določil in tržne potrebe.

§. 2. Vlada se tudi pooblašča, kadar kaka jednota mére ali utéži, kakoršna je bila do zdaj v rabi, služi v davčno jednoto, t. j. v podlogo določno ustanovljenega odmerka plačilom in davkom, da tedaj namesto te jednote vzame primerno jednoto, kak podrazdelek ali kakšno večkratnico méterske mére in utéži, ter da to potlej z računom preobrne v pristojni davčni odmerek.

Pri tacem preobračanju, ki bode veljavno od tiste dobe, katero je primerno določiti po svojstvu dotičnega davka, naj se davčni odmerek od zdolaj gori kroži samo s tem utesnilom, da se za cel krajcar vzemo taki drobci, katerih je po nad pol krajcarja; a taki drobci, katerih ni po pol krajcarja ali vendar jih je po celo četrtino, tudi morebiti nad četrtino krajcarja, da se vzemo za pol krajcarja.

§. 3. To postavo izvršiti se naroča trgovinskemu in finančnemu ministru z dogovorom ostalih udeleženih ministerstev.

Postava se potrди brez debate tudi v tretjem branji.

Dr. Razlag utemeljuje svoj predlog za podporo 2 ali 3 mladeničev iz Kranjskega, ki bi se poslali v Berchtesgaden učiti rezljanja lesa. Govornik pravi, da danes je potreba v naši deželi obrtnijo razvijati in razširjati, ker od poljedelstva itd. nam nij več mogoče živeti. V naši deželi imamo mnogo samoukov in na več krajih, kakor v Radovljici in v ribniškej dolini se peča mnogo ljudij z rezljanjem lesa. Treba je tedaj, da se sistem v to delo spravi, in to se more le zgoditi, ako se nekaj naših rojakov rezljanja lesa tam uči, kjer je uže na visokej stopinji, kakor ravno v Berchtes-

gaden. Rezljanje lesa se posebno naši deželi priporoča, ker imamo še mnogo gozdov. Da bi se pa tej industriji gozdi pokončavali, tega se nam nij bati, ker se pri rezljanju lesa porabijo tudi najmanjši odpadki. Dr. Razlag nasvetuje, da se njegov predlog izroči gospodarskemu odseku v pretres in poročanje, čemur zbornica pritrdi.

Dr. pl. Schrey poroča v imenu gospodarskega odseka o premembah l. 1874. sklenene postave o staviteljskem redu za Kranjsko in stavi sledeči predlog:

Načrt postave o staviteljskem redu za Kranjsko, kakor je bil sklenen tekst v obeh deželnih jezikih 16. oktobra l. 1874 v 12. seji deželnega zbora na podlogi vladne predloge od 19. septembra leta 1874. št. 2240/pr. in odsekovega poročila od 14. oktobra 1874. l. (priloga 66. in 77. stenograf. zapisn. dežel. zbora) deželni zbor ustavno sprejme, in sicer s sledečimi spremembami §§. 7., 21., 22., 44., 46., 47., 53. in 89.

Predlog se brez debate sprejme.

Poslanec baron Apfaltrern poroča v imenu finančnega odseka o predlogu deželnega odbora za pomnoženo dotacijo za stroške režije in hrane v deželni bolnišnici vsled prenaprejene pogodbe in stavi predlog, naj se usmiljenim sestram terjanah 10.000 gold. ne dovoli, pa naj se nov kontrakt napravi, bolnišna filijala na Poljanah opusti in poizve, kako se upravljajo one bolnice, na katerih se magistralno gospodari.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. maja.

Iz *Gradca* se poroča, da v soboto večer nij bilo nobenih novih hrupov proti don Alfonzu. Na denes so študentje v auli sklicani in jim bode baje povedano, da bode vlada univerzo zaprla, ako se količkaj študentje še škandalov udeležujejo. — Zaprtih je 29 ljudij, mej temi je 8 študentov.

V *isterskem* zboru v Poreču se je nasvetovalo, naj se isterska železnica zveže s Trstom.

Českemu „Pokroku“ je dal znani dopis iz Zagreba v augsburg. „Allg. Ztg.“, ki piše o cesarjevem potovanju, o nasledkih tega potovanja v Dalmacijo, — povod, izraziti se v daljšem članku z svojega stališča. Poročilo tega jugonemškega lista, ki v svojej nemški

politiki nij baš naklonjen doslednosti a nasprotno vedno dobro poučen o naših razmerah od višjih krogov, je zanimivo. Omenjeni list v dopisu iz Zagreba o cesarjevem potovanju po Dalmaciji, zagovarja zvezo Dalmacije s Hrvatsko, torej stvarjenje trojedine kraljevine, kajti Dalmacija je, pravi dopis: prevažna dežela, od katere bode zelo odvisno bodočno preustrojenje Avstrije, in se mora na ta način okrepiti slovanski narodni živelj na jugu, ki bode podloga za operacije v bodočnej krizi na iztoku. Živelj hrvatski, to je avstrijski, se okrepi po novih močeh proti srbskemu, to je avstrijskemu. Ker pak dopisnik dalje trdi nekaj o prirojenem vodstvu Nemcev v Avstriji, pravi „Pokrok“, da je to pisal le kak staroavstrijski centralist iz Smerlingove šole, z višje inspiracije vladne. Dalje pravi „P.“, da more iztočno vprašanje vzplamteti le revolucija ali kaka velevlast, ne pa Turčija sama, in potem bi ne bil le mir na iztoku v nevarnosti, nego i evropski mir in tu se nij treba bati Avstriji o izgubo Dalmacije, nego o vse druge izgube v Avstriji. Dalmacija je sicer pó „P.“ mnenji važna pozicija za bodočnost, toda prej nego sežem v zrak po skorjici kruha, treba je rešiti fazana v žepu, kajti Češka in Morava sti drugačno vprašanje sedanjosti Avstrije, nego Dalmacija.

Vnanje države.

Na *Poznanjskem* je poljski poslanec Kozlowsky, člen nemškega parlamenta, sklicel v Trzemeszno shod volilcev, da bi tu podal račun o činnosti poljskih poslancev v berlinskej zbornici. Volilcev je mnogo prišlo k temu shodu, zborovanje je bilo jako živo. Končno so se predlagale različne resolucije. Rožanski je predlagal resolucijo, ki se je v prvej vrsti tikala cerkvenega vprašanja, ta resolucija je bila zavržena. Na mestu nje je pak bila sklenena sledeča narodna resolucija: „Volilci okraja mogilniškega, gledé na to, da se je poslanec Kozlowsky, kakor tudi ostali poljski poslanci v nemškem parlamentu, s predlaganjem narodostnega predloga postavili v obrambo večnih naših pravic, ter na ta način zvesto tolmačili želje in potrebe naše. Gledé na to, da so oni pri predlaganji objavili pravo podobo stisk na naši narodnosti učinjenih in krivičnosti, katere trpimo v narodnem oziru; gledé na to, da so se trudili o versko zmernost, izrekamo poslancem našim toplo priznanje, ter je pozivljemo, ka bi i bodočno ne prestali braniti narodnosti naše, ter klicati, kake krivice se nam godé.“ Na to je bila ta resolucija poslana klubu poljskih poslancev v Berlin. Poslanec Kozlowsky je razdal navzočim volilcem 500 knjižic: Sprava polska w parlamencie niemieckim.“

Poljskemu listu na *Poznanjskem* „Dz. Pozn.“ se poroča iz *Berolina* iz zaneslji-

Ratcliff

(divje zasmejavši se)

To sem, pa tudi tebe jaz sovražim,
Ne vem, zakaj, i vendar te sovražim,
Hlepim po krvi tvoji

(bojevaje se skočita eden proti drugemu.)

Mac Gregor.

Zlodej! Vrag!

Ratcliff.

Ha! ha! ha!

Meta

(poje)

„Kaj je tvoj meč tako rudeč,
Edvard? Edvard?“

Mac Gregor

(pade na tla)

Prokletá pesem

(umré.)

Ratcliff

(vtruden)

Ljuta kača, mrtva

Je. V srci mi je lože. Predokus

Mirú uživam. Saj je Mara moja.

Dokončal delo sem. Jaz pridem Mara!

(gre v kabinet; iz noter čuje se njegov glas:)

Tu sem, moj sladki, beli ljubček, Mara!

(v kabinetu počí samokres.)

(Obe megleni podobi se prikažete od obeh strani, skočite si naglo v naročje, držite se trdno objeti in izginete. Čuje se glasno klicanje. Nerazumljivi glasi.)

Sedemnajsti prizor.

(Douglas, gosti i služabnici pritekó noter.
Prejšnji.)

Služabnik.

Jezus Marija! tu leži gospod.

Več glasov:

Mac Gregor!

Douglas.

Mrtev! mrtev! zlahtni laird!

Morilec v sled. Zaprite grajska vrata.

Meta

(vzdigne se polagoma, približa se truplu Mac Gregorju i govori v blaznem glasu:)

Aj! aj! za gradom tudi ležal bled
I tak krvav je mrtvi Edvard Ratcliff,
Hudobni Mac Gregor je bil usmrtil
Ubozega Edvarda Ratcliffa

(plakaje se)

Storila nisem tega, sem le znala,
I tega

(pokaže na truplo Mac Gregorja)

Je umoril William Ratcliff,

Umoril se je Willam tudi. Z Maro
Spi. Tiho, da se ne zbudita

(gre po prstih v kabinet in vzdigne istega gardino.
Vidite se trupli Mare i Williama.)

Vsi.

Strašno!

Meta

(zadovoljno smeja se)

Skor taka sta, kot Edvard i lepa Beta!

(Zagrinjalo pade.)

vega vira, da se Prusi res pripravljajo na vojno s Francijo. Diplomacija nemška zimično dela posebno pri ruskem in italijanskem dvoru, da bi zagotovila od te strani neutraliteto ob času vojske. Ko se ruski car 14. maja pripelje v Berlin se še le odloči, bode li mir evropski ohranjen ali nastane nova vojska, za katero je, mené Nemci, sedaj najugodnejša doba, ker ni Francija, ni Rusija nij še popolnem oborožena.

V **prusko-nemškem** zboru je predložena v petek nova postava, ki odločuje, da se imajo vsi kloštri razen oni, usmiljenih sestra, ki bolnike strežejo, v šestih mesecih odpraviti, odslej pa se ne sme noben ud vzeti mej mnihe ali nune.

Angleški prestoljni naslednik princ Wales je bil zadnje sredo izvoljen za velicega mojstra angleških frajmavrerjev. V svojem govoru je naglašal, da frajmavrarstvo (po krivici nekim klerikalcem velik bav-bau) ne išče družega, nego ljubezen do bližnjega in lojalnost.

Dopisi.

Iz Celovca 30. aprila [Izv. dopis.]

Proč s pasivnostjo, naše delovanje naj bode aktivno! Nezaslišanega nekaj se je denes v sredini Koroške prigodilo, in to na posebno radost tukajšnjih Slovencev in gotovo tudi na radost vseh ostalih po vsem Slovenskem.

Pri denašnji dopolnilnej volitvi iz tretjega volilnega razreda v mestni zastop je bil z veliko večino, a po hudej borbi voljen za mestnega svetovalca naš mož, gospod Rosbacher, domoroden in iskren narodnjak, blag podpornik vsega slovenskega na Koroškem. Njegov protikandidat Heilinger, živo priporočan po nemškem političnem društvu je navzlic ogromnej agitaciji in vzlic temu, da so imeli nemško-liberalni volilci dvakrat shod, ostal v manjšini. Res čudno bode to, ko bode v Celovci sedel v dose-daj zmirom nemškem mestnem svetovalstvu tudi naroden Slovenec. Živio! Pogum ga naj vodi in sreča!

Volitve v II. in I. razredu bodo prihodnji teden.

Iz Trsta 1. maja [Izv. dop.*] Brez vspeha — žalibog! je „Slov. Narod“ vzdajnič priporočal svojim rojakom na Slovenskem, da naj z deputacijami pozdravljajo presvitlega cesarja na vseh postajah, kjer se bode dalje mudil. Naj bi pri tej priliki posebno poudarjali svojo slovensko narodnost. Človeku se veselja prsa širijo, ko čita, kako naši južni rojaki brdki Dalmatinci znajo cesarja zanimati za svojo slovansko narodnost. Cesar se bode iz Dalmacije pač vrnil s prepričanjem, da je ta dežela popolnem slovanska. Nij je le ene vasice, ki bi zamudila pokazati mu svoj narodni, slovanski značaj. Kako vse drugače kot v Trstu, kjer je predsednik edinega političnega slovenskega društva v fraku se predstavil, ter izročivši mu slovensko adresu, govoril nemški! Edine nemške besede, ki jih je cesar v Trstu slišal! Nij čuda, da so se nad to netaktnostjo spodtikali celo možje iz njegovega spremstva. Vedel bi imenovati gospoda rojaka, ki je na plesu bogatemu narodnemu trgovcu to nepriliko omenil. Naj jutranji občni zbor „Edinosti“ ravno tako obsodi odstopivšega predsednika svojega, kakor ga je odbor uže pred tedni obsodil. Tak gospod brez politične stanovitnosti brez primerne znanja slovenskega jezika nij za politično slovensko

društvo. In ali je drugo njegovo ponašanje ali je ves njegov značaj res tak, da bi mogel pridobiti in ohraniti zaupanje okoličanov in slovenskih meščanov? Nikakor ne! Za to proč z njim! Cesar se bode vrnil čez Reko in sv. Peter domov. Da bi se pri tej priliki naši Notranjci probudili in ga z veliko deputacijo pozdravili. Pri tej priliki pak opustili vse druge prošnje in povdarjali le svojo narodnost.

Denes zvečer je bila v čitalnici veselica. Petje primerno, vzlasti druga pesen „Luna sije“. Pevci se premalo vadijo, le škoda, da jih slovanska mora, nesloga, razceplja in jim brani, z izurjenim petjem se izkazati. Potem sti se predstavljali dve veselo-igri „Mutec“ in „Ultra“. Burki sti poslušalcem napravili mnogo smeha, pa igralci bi bili zaslužili še večjo pohvalo, ko bi se bili dobro pripravili. Sluga v „Mutec“ je ohranil svoj renome, dohtar Skaza pa je pretiral svoj nalog, če prav je v občje dobro slikal zabitost in — naših zdravnikov. Gospodični bili sti novinki, a dovolj dobro sti govorili in se obnašali. Oča Trdež slabo govori, in tudi obnašanje nij bilo po vsem primerno igri. Zadnji prizor bil je brez efekta, ker se „Mutec“ in njegova žena nijsta pokazala tako, kot bi se v največji svoji sreči pokazati mogla. Ves prizor bil je lesen. Pri igri „Ultra“ čudili smo se, da je gospica V. tako slabo besede izgovarjala in naglašala, drugikrat je z vajo vse trdosti opilila. Veditelji bi pri vajah na to morali pač zelo paziti, se ve, da je pred vsem treba, da sami govore čisto slovenščino, ter ji ne zavijajo po navadi kakega kota ali kraja. V izgled naj jim bode gospa P. (Ljudmila), katere čistega in prelepo zvonečega glasa se človek nikdar poslušati ne naveliča. In poleg milega govora kako pristrčno, domače naravno obnašanje! Vidi se jej, da je rojena in odgojena Dolenjka. Slava jej, da je s svojo izvrstno rolo zakrila nekatere preočite napake nekaterih soigralcev! Pri tako kratkih igricah se bi te pač lahko odpravile, ko bi se pri vajah na-nje bolj pazilo. To nij zadost! priti samo k vajah, treba je tudi premišljevat, kako ponašanje z nogami in rokami, z jezikom in grlom, z lici in očmi je celej igri najprimernejše. Igra je bila za čitalnico, kot nalašč, le mesto nemškutarjev, bičal bi jaz bil laškutarje. Kar so vam Ljubljancem nemškutarji, to so nam laškutarji. Brez težave bile se bi dotične besede dale prestrojiti in imele bile bi tolikanj več efekta, ker bile bi občinstvu pokazale znane jim rane našega družbinskega narodnega življenja.

Pa zadosti, veselica se je izvršila in hvala vsem, ki se k njej pripomogli.

Iz Trsta 30. aprila. [Izv. dop.] Tržaški deželni zbor je imel sinoči sejo, ne da bi bila naznanjena; kajti po časnikih smo brali le, da bode imel mestni zbor sejo; a ko smo šli na galerijo poslušat, bili smo iznenadeni s sejo deželnega zbora tržaškega. Okoličanski poslanec g. Burgstaller stavil je predlog, naj bi se i pri nas bolj pazilo na uvaževanje trt zaradi grozovitne „trtne uši“ (Phylloxera), kajti nek parnik je pripeljal mnogo zvezov trt, ne da bi bila pomorska vlada kaj zadrževala izbarkati omenjeno blago. Bil je potem zaradi tega poseben odsek voljen, da bode stvar pregledoval in čuval o naredbah proti varovanju trt iz tujih krajev.

Precej potem, ko se je ta točka končala, izvleče hipoma znani Slovenožerec Hermet na beli dan, znano proti Slovincem obrneno volilno reformo, s katero je uže dve leti zastoj, poskušal in je motiviral svoj stari predlog, ki ima slovenske okoličane na suho postaviti. Letos je uže v tretje leto na dnevnem redu, a tudi letos se bode stvar presuknila brez dovršenja. Proti predlogu volilne nove reforme je govoril gosp. br. Wittman, ter branil okolico možato, akoravno on nij okoličanski poslanec, nego le pošten mož, kateri stoji nad strankami in ceni pravico in enakopravnost. Govoril je celo uro, ter utemeljeval svoj govor s postavami in naravno pravico. Dokazoval je, kaka krivica bi se okoličanom godila, ako bi obveljal novi volilni red, nasvetovan po Hermetu. Tudi g. Burgstaller se oglasi k besedi ter naglašava isto. On kot zastopnik okolice, pravi, je dolžan braniti pravico in odvrčati krivico svojim volilcem, ter predlaga, da naj ostane „status quo“ ali stvar kot je dosedaj bila. Hermet zopet skuša hvaliti svoj predlog ter veže v daljšem govoru razne otrobe, vije in vije po vseh pretezah, da bi okoličane pod laško nogo spravil. Ko konča in ko ima priti do glasovanja vzdignejo se okolični poslanci in izrečejo, da nečejo pričujoči biti pri takih sklepanjih, ter da rajši odstopijo in zapusté zbor s protestom. Na čelu jim je bil dr. Lozar. Pri tej priliki moram omeniti, da naši poslanci se vrlo možko obnašajo vsi razen dr. Muhe, kateri je le mrtvo čičalo v zboru in ust ne odpre nikdar, bolje bi skoraj bilo, ko bi ne zahajal v zbor, ker to, kar on poseja, nij službovanje narodnega poslanca. To se pravi ljubemu bogu dan gubiti. Volilce, poslanca doktorja Muhe pozivljamo, da naj terjajo od njega, da ne bo več sedel v zboru, vem da bode povzdignil glas kadar gre za okoličanske pravice in sploh za korist okolice. Pa naj odstopi in naredi prostor zanesljivemu in zgovornemu možu, ki bode narodne dolžnosti izpolnoval.

Zastoj smo čakali kedaj bo na vrsto prišla obravnava o prošnji političnega društva „Edinost“ zaradi odpravljenja okrajnih glavarjev, ter zopet postavljenje domačih zaupnih mož županov. Morda bode vendar enkrat se mestnim očetom izljubilo to točko v roke vzeti, in nehati prazno slamo mlatiti o novej volilnej reformi.

Iz skalske doline na slovenskem Štajerskem 29. aprila. [Izv. dopis.] V št. Martinski fari, pod katero tudi trg Velenje spada, so stvari zaradi šolstva jelo jako zanimive postajati, da ne morem opustiti, ka bi jih na tem mestu ne omenil, ker so predmet javnega govorjenja pri nas. Šola je namreč od nekaj uže zmirom v št. Martinu. Poslopje je pa staro in zelo mokrotno. Za tegadelj se je učitelj g. Brencè, kateri je tudi tamkaj stanoval, uže večkrat pri kraj. šolskemu svetu pritožil. V začetku tega leta pride stavbeni inženjer poslopje pregledavat in ga je res kot za šolo nesposobnega konštatal. Po takem se ima šola preseliti, oziroma nova postaviti. — Pa kje? Velenčanje so na dež. šolski svet peticijonirali, da se šola v Velenje prestavi, kar se je tudi dovolilo. Učitelj se je uže pred več kot enim mesecem tja preselil, isto tako se ima s šolo po določbi dež. šolskega sveta v začetku majnika meseca zgoditi. — A to je bilo pri kmetih, katerih otroci bi po pre-

* Ne od našega navadnega dopisnika Ur.

stavljenci šole v Velenje četrt ure dalje hoditi imeli, ogenj v strehi. — Navadno prihaja g. okrajni glavar v svojih poslih koncem vsacega meseca iz Slovenjgradca v Šoštanj in tako se zgodi, da pride pri tej priložnosti 28. t. m. kakih 30 kmetov iz št. Martinske okolice nad okrajnega glavarja v Šoštanj, ter proti prestavljanju šole protestirajo. On jim pa naglašja, da za reševanje takšnih protestov nij kompetenten in jih s tem odpravi, da naj drugi dan pridejo pa v manjšem številu, kakih 3 ali 4, da si bo takrat tudi okrajni šolski svet zasedal. — Kljubo mnogo silnega dela pri kmetih jih pride še tudi drugi dan kakih 12, ki so se izrazili, da bočejo novo šolo brez Velenjčanov v št. Martinu postaviti, ter do tiste dobe to staro poslopje dostojno popraviti. Zoper preseljenje šole v Velenje so pa kmetje ravnokar rekurirali. — Kako se stvar reši, hočem o svojem času poročati. Vsekako je veselo, da se kmetje na obeh krajih tako živo zanimajo za šolo.

Pretečeni teden se je v Paki nad Šalekom na neznan način gozd užgal, ter je lesa zgorelo nad 6 oralov. —š—

Domače stvari.

(Za slovenščino.) Odbor za pretresovanje poročila deželnega odbora kranjskega je sklenil, nasvetovati deželnemu odboru sledečo resolucijo: „Deželni zbor kranjski z vso odločnostjo proti temu protestira, kako se slovenski jezik kot učni jezik izriva iz realke.“

(Včerajšnji ljubljanski semenj) je bil zaradi deževnega vremena slab. Konj je bilo mnogo prignanih, a ne dosti kupljenih. Goveje živine je bilo menj. Tudi druga kupčija je bila slaba.

(Iz slovenskega Štajerja) se nam poroča, da se bodo o binkoštih v Celji zbrali nekateri slovenski učitelji, namreč odborniki in nekateri udje „Učiteljskega društva za slovenski Štajer.“

(Napačni Prelesniki.) Piše nam naročnik iz Dolenjskega: Te dni prideta k meni dva žandarja iz Trebnjega in mi pripovedujeta, da se nek človek klati po mirnenskej fari, in da nekaterim ljudem pripoveduje, da je Prelesnik, drugim pa, da je mlinar. Žandarji gredo noč in dan za njim, pa se jim še nij posrečilo, ga dobiti. To je ravno tist, kakor je pri nas bil. Če ga žandarji dobé, potlej bomo uže videli, kakšen poštenjak da je. Bilo bi želeli, da bi se taki klateži mej ljudmi ne zagovarjali.

Razne vesti.

* (Mladi volkovi.) V Varaždin je prinesel te dni hrvašk kmet osem mladih volkov na prodaj, katere je gori na Vinkovčaku našel.

* (Proti trtnoj uši) imenovani „Phylloxera“ je te dni francoska akademija iznašla zdaten pripomoček. Kak je, še ne vemo. Phylloxera se je pokazala tudi v Siciliji na Laškem.

Uradno naznanilo.

4. maja 1875.

Javne dražbe: Matija Slejkovo iz Bukovja, 7. maja (II. Postojna). — Jov. Drobnetovo, 18. maja (I. Litija). — Občine Famlje, 15. maja (I. Senožeče). — Janez Šavrovo in Stare Loke, 715 gld. 13. maja (I. Kočevje). — Jos. Semenčev iz Gradiš, 15. maja

(I. Vipava). — Janez Tekavčev iz Dvorske vasi, 15. maja (I. Velike Lašče). — Jov. Švajgarjevo iz Črnomlja, 11. maja (I. Črnomelj). — A. Čehovinovo iz Gabrô, 15. maja (I. Senožeče).

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnihi boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici in vseh udih, shušjanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V pletastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. — 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolates v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Fahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci F. Birnbacher, v Lomči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. E. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerznicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri doornih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 3. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	70
1860 drž. posojilo	111	65
Akcije narodne banke	963	—
Kreditne akcije	234	—
London	111	15
Napol.	8	88
C. k. cekini	5	26
Srebro	102	90

Štev. 290.

Podučiteljska služba

se razpisuje na dvarazrednej šoli v Pletrovčah pri Celji s služnino 440 gold., oziroma provizorično 330 gold. in prostim stanovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika, imajo svoje dokumentirane prošnje do 31. maja t. l. vposlati krajnemu šolskemu svetovalstvu v Pletrovčah, pošta Zalec.

Krajni šolski svet Celje,

(147—1) dne 28. aprila 1875.

Predsednik: Haas.

Deklice pozor!

Uradnik železnice, 29 let star, z 600 gold. letnimi dohodki, želi 20 do 26 let staro pošteno, pridno deklico v zakon vzeti. Na premoženje se ne gleda. Dottične pisma s podobo na administracijo „Slov. Naroda“ z črkami: X. Y. Z. (148)

Blagorodni gospod

Gabriel Piccoli,

lekar v Ljubljani, dunajska cesta.

Vaše blagorodje!

Blagovolite mi poslati 10 steklenic „anaterinove vode“ in 2 škatlji Vašega „zobnega prahu“.

S odličnim spoštovanjem

Josipina Planinceva, hišna posestnica v Savinji, p. Radna.

Trst 1. januarja 1875.

Blagorodni gospod!

Blagovolite mi poslati 3 steklenice Vaše „anaterinove ustne vode“ in 3 škatlje „zobnega prahu“, s poštним povzetjem. Pošljite mi to prej ko mogoče pod naslovom: Andrej Novak, via nuova št. 4, v Tistu.

S posebnim spoštovanjem

And. Novak, čitalnični sluga.

Loka pri Zagorji 23. aprila 1875.

Zopetno Vas prosim, da mi pošljete 5 škatelj Vašega izvrstnega in obče znanega sajdljicevega pivra.

S posebnim spoštovanjem

B. Dellacorde, poštar, trg. in hiš. posestnik.

Mokronog 25. januarja 1875.

Prosim, pošljite mi takoj po poštнем povzetji, 1 tucat škatelj sajdljicevega pivra.

S posebnim spoštovanjem

Hinek Klička, v Mokronogu.

Pregora 17. aprila 1875. p. Portole v Istriji.

Blagorodni gospod lekar!

Ker je Vaš železnični liqueur velicega zdravilnega uspeha, ki podeli človeku novo, čvrsto življenje, zatorej si naročam zopet dve steklenici imenovanega liqueura. Ostajaje Vašemu blagorodji s spoštovanjem, ki če Vam na zdravje!

Anton Zajdala, lokalist.

Bloke (Nova vas pri Rakeku) 14. febr. 1875.

Pošljite mi Vašega izbornega doršovega olja zopet 2 steklenici pod m. jim naslovom in sicer na poštno povzetje.

Janez Kaplenek, župnik.

(133—4)